

staaer i nøie Sammenhæng med den paa Dagsordenen følgende Sag, nemlig Spørgsmaalet om Anlægget af en Havn ved Esbjerg. Jeg anseer det for meget uheldigt, at Thinget ikke i sin Tid har overgivet begge Sager til samme Udvalg; jeg vilde endogsaa ansee det for at have været rigtigt, om begge vare blevne afgjorte paa eengang, altsaa i eet Lovudkast. Hvis nemlig det Forslag, som staaer næstefter paa Dagsordenen, bliver vedtaget, og altsaa Havnen ved Esbjerg skal anlægges, saa forekommer det mig at være nødvendigt at følge en ganske anden Orden med Hensyn til Jernbaneanlægene end den, der foreligger Forslag om fra Udvalgets Fleertal. Jeg anseer det for det Første nødvendigt — saaledes som jeg ved 1ste Behandling gjorde opmærksom paa — at den sydlige Everbane anlægges samtidigt med, at man begynder paa Arbejderne ved Esbjerg Havn. Jeg gjorde dengang opmærksom herpaa, med Henviisning til de Udtalelser, som foreligge fra Ingeniurer ved Sagens tidligere Forhandling; — jeg finder det ikke nødvendigt at citere Stedet, jeg gjorde det ved 1ste Behandling, og det er ogsaa citeret af en anden Taler. Det viser sig nemlig af disse Ingeniurers Udtalelser, at det er meget ønskeligt for at faae en let Tilførsel af det svære Materiale, der maa benyttes til Havnen, at der er en Bane, som kan tilføre Materialet fra Nyllysten, thi det findes ikke paa Vestlysten. Af dette Materiale er det væsentligt de store Steen, der nødvendigviis maae bruges ved Havneanlægget. Nu har den ærede Indenrigsminister ganske rigtig bemærket, at man ogsaa kan erholde det andetstedsfra, navnlig søværts fra Norge; men efter de Oplysninger, jeg har forsøgt at indhente, troer jeg, at det er en meget befoistelig Sag, og at man — hvis det er rigtigt, hvad der er opgivet mig — ikke let vil kunne faae disse Steen tilførte under en Priis af 40 Rd. pr. Cubikfavn. Dersom dette er Tilfældet, saa vil man indsee, at der der vil blive paalagt Havneanlægget en meget betydelig Udgift, forbi der ingen Jernbane er, som kan tilføre dette aldeles nødvendige Materiale. I alt Fald er det vist, at Beregningen over dette Materiale ikke er optagen med i Omkostningerne, der vedkomme Arbejderne ved

Esbjerg Havn. Jeg siger fremdeles, at hvis man vil anlægge Havnen ved Esbjerg, er det tillige nødvendigt, at der kommer en vestlydsk Bane, ikke for Havnens Bygnings Skyld, men for at Havnen skal blive til nogen Nytte; thi det er fra den vestlige Deel af Jylland, at der skal tilføres de Producter, som væsentlig skulle være Gjenstand for Udførsel fra Havnen, og uden en saadan Bane er det jo ogsaa erklæret af den høitagtede Indenrigsminister, at Havnen vil blive uden Betydning. Men hvis det forholder sig saaledes, synes det mig at være fuldkommen urigtigt at stille disse to Baneanlæg sidst i Udsigt, naar man nu allerede agter at begynde paa Havneanlægget ved Esbjerg. Hvis man derimod ikke vil have denne Havn, er det ganske vist mere tvivlsomt, hvor man skal begynde; men det forekommer mig at staae klart, at naar man vil fortsætte Jernbaneanlægene, skal man altid faa meget som muligt gaae ud fra Anudpunkter, og et saadant Anudpunkt have vi for Diebliffet ved Bamdrup, hvor der er Forbindelse mellem de norskejdske, sønderjydske og slyenske Baner. Dersfra er det naturligt at fortsætte Baneanlægene, og det er i alt Fald rimeligt, at Baneanlægene der snarere ville kunne forrente sig eller dog stifte Nytte for en større Deel af Befolkningen end Baneanlægget i Bendisyssel. Silkeborgbanen tager jeg mindre Hensyn til, den er for mig af underordnet Betydning. Det ærede Thing vil altsaa see, at jeg til en anden Tid og under andre Omstændigheder meget godt vilde have været istand til at gaae med Udvalget i det Hele, dog ikke med Hensyn til Rækkefølgen af Anlægene. Derimod maa jeg rigtignok, som Sagen stiller sig nu, være imod Loven, og det kan jeg sige, i enhver af de Stikkeser, hvori den ifølge de forskjellige foreliggende Endringsforslag vil komme til at foreligge. Jeg vil endogsaa sige, at jeg ikke vilde være meget tilbøielig til at gaae ind paa de Endringsforslag, der foreligge fra den ærede Folketingsmand for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Sponned), sjøndt jeg ikke noget Diebliff har været blind for, at det er det Billigste og det, hvorved man slipper for bedst Kjøb fra Sagen, og jeg skulde derfor være ganske tilbøielig til, til tredie Behandling for Exempel, at gaae ind